

Standpunkt i denne Sag, om det ikke var ham muligt at ordne det saaledes, at de smaa Husmandsbrug kunde komme i Besiddelse af noget af den Jord, som dog maa betegnes som middelgod Jord, saa de ikke vedblivende skulde spises af med den daarligste. Hvis man vilde give Husmændene de samme Betingelser, som man lader til at være fornøjet med, som Forholdet har været i de sidste 6—7 Aar, at der ingen Rente beregnes af Indkøbssummen, og saaledes, at de faa en temmelig betydelig Driftskapital, som heller ikke forrentes, vil det ikke være vanskeligt at blive af med Jorden; men jeg forlanger slet ikke, at Husmændene skulle behandles saa kulant, jeg forlanger ikke det, som man synes at være tilfreds med her i Øjeblikket. Der er ikke noget i Vejen for, at denne Gaard kunde indbringe i alt Fald en Del Penge, og saa vil det i Fremtiden være en sikker Indtægt for Staten, ligesom det ogsaa nationaløkonomisk set vil være en Vinding, idet Statens Toldindlægt selvfølger ville stige, naar der kommer en Masse Familier, hvor der nu er en enkelt Bestyrer, saa at det ogsaa set fra dette Synspunkt vil være en Gevinst for Statskassen. Altsaa endnu en Gang: Søg at faa denne Sag ind i et bedre Spor, og jeg vil sige til den højtærede Minister, som jo er en praktisk Mand og har taget saa praktisk paa saa mange Forhold: Stol ikke saa meget paa de ministerielle Embedsmænd, men mere paa den Presse, som kender Forholdene der ude, som skriver, at det er en elendig og daarlig Jord, ikke bedre end den paa den jydsk Hede, thi det kommer til visse Sandheden adskilligt nærmere end det, som staar her i denne Pjece.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Jeg vil blot gøre en kort Bemærkning i Anledning af denne Sag. Maa jeg til det ærede Medlem for Hølbæk (Fogtmann) sige, at jeg ikke lo under hans Tale hverken af ham eller hans Udtalelser, og til det sidste ærede Medlem, at jeg har intet udtalt om, at det er en daarlig Økonomi at udstykke Nordruplund. Det kan jeg ikke udtale noget om, det beror paa, paa hvilke Betingelser man kan faa det udstykket. Jeg er jo villig til at faa en Udstykning i Gang, og jeg haaber, at det ikke skal vare alt for mange Dage, inden nogle Parceller kunne udbydes, og saa tror jeg, at man gavner Udstykningen mere ved at fremstille Jordbundsforholdene, som de i Virkeligheden ere, i Stedet for at sammenligne

Forholdene der med Jordbunden paa den jydsk Hede, som Fangerne arbejdede paa, og som har $\frac{1}{4}$, undertiden endnu mindre i Matrikelstakst, medens Jordbunden der nede er fra 8 til 11. Det er en ganske urimelig Sammenligning, og vil man have Udstykningen til at lykkes, synes det mig at være en daarlig Maade at gaa frem paa, at laste Jorden, som sket er. Jeg kan heller ikke erkende, at Betingelserne ere daarlige, ligesom jeg heller aldrig har hørt, at man har klaget over disse Betingelser. Naar man udbyder paa de Betingelser, at Jorden gives til Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte for en fast aarlig Ydelse pr. Td. Land af en halv Tønde Byg, og saaledes, at Købesummen bliver indestaaende i Ejendommen, kan i Virkeligheden en Mand saa godt som uden Penge komme i Besiddelse af denne Jord. Jeg kan selvfølgelig ikke sælge Jord af bedre Bonitet, end der er der nede, det er klart; var der Jord af bedre Bonitet, var det ønskeligt nok. Men man maa fornøftigvis udstykke fra Ydersiderne og ikke begynde ved selve Gaarden. At lade Yderkanterne ligge, tror jeg ikke vilde være en praktisk Maade at udstykke paa. Med Hensyn til det ærede Medlems Regnestykke sagde han jo, at den Fremstilling, der var givet Rigsdagen, var stillet saaledes op, at det skulde tage sig ud. Men jeg vil bede ærede Medlemmer gøre sig bekendt med denne Beretning, der taler tydeligt nok for sig selv, der er ikke stillet noget op, som skal tage sig ud. Hvis det ærede Medlem havde haft Opmærksomheden henvendt paa, hvad der staar Side 6 og 8 i denne Beretning, vilde han have set, at Gælden er fuldstændig betalt, de 40,000 Kr. ere fuldt betalte, den sidste Del er betalt i 1901—02, og der blev endogsaa et Overskud paa 3,500 Kr., som Finansudvalget gav sit Samtykke til maatte bruges til Bygning af en Trælade. Denne brændte for Resten nogle Dage efter, men skønt vi havde bygget den for 3,500 Kr., var den assureret til 5,000 Kr., saa der heller intet er at bebrejde disse saakaldte upraktiske ministerielle Embedsmænd. Der synes at være bygget ret solidt og rigtigt, og de synes at have ordnet Sagen paa en hensigtsmæssig Maade. Naar der saa er blevet sagt, at de 9,000 Kr., som ere omtalte i Anmærkningerne, muligvis ikke ville komme ind, vil jeg i det hele taget henvise til, hvad der virkelig er kommet ind ved Gaardens Drift i de senere Aar. Disse tilsvarende Beløb ere virkelig komne ind, men om det ærede Medlem vil regne dette Netto-